

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

propisi.net

октобар 2026/ број 169 10/2026

Новине у Закону о спречавању корупције

- ▶ Примери неправилности заступљени у набавкама које су изузете од примене Закона о јавним набавкама, изазвани кршењем чланова 27. и 29. тог закона
- ▶ Саобраћајни прекршај и правни поредак
- ▶ Губитак репрезентативности синдиката код послодавца
- ▶ Неважност завештања као последица ништавости и рушљивости у судској пракси – други део
- ▶ Практични и теоријски аспекти кривичног дела неовлашћено коришћење туђег возила
- ▶ Усмена расправа у управном поступку
- ▶ Здравствени подаци запослених у поступку лекариских прегледа

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТРА ЗА ВРГУ О ДИВНИХ КОРИСНИЦИМА
 0800 111 111

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:

Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:

Ана Фулетин

Сарадници:

Виолета Бачић
Владимир Живанкић
Драгана Марчетић
Драгана Станковић Николић
Жељко Албанезе
Маја Магић
Никола Пантелић
Саша Кулић
Снежана Марјановић

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева
и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.]
- Год. 3, бр. 25 (окт. 2014). - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани претплатници,

Октобарски број часописа доноси више тема које су значајне како због актуелних нормативних промена тако и због питања која у пракси изазивају недоумице и захтевају пажљиво тумачење прописа и судске праксе.

Централна тема овог броја посвећена је изменама Закона о спречавању корупције. Новине које доноси тај закон од посебног су значаја за органе јавне власти и јавне функционере јер се њима проширује круг лица која се сматрају јавним функционерима. Управо због непосредног утицаја наведених измена на рад великог броја органа власти, њихово благовремено и правилно разумевање има изразит практични значај.

У области јавних набавки пажњу смо посветили неправилностима које је ревизија уочила код наручилаца у вези са применом чланова 27. и 29. Закона о јавним набавкама. Анализа конкретних случајева показује на којим местима у пракси најчешће настају пропусти приликом одређивања процењене вредности и примене изузетака од примене Закона.

Настављена је и анализа тестамената у судској пракси, с тим што су у другом делу текста представљени нови примери из судских одлука који омогућавају да се поједина спорна питања пуноважности, тумачења и дејства завештања сагледају кроз конкретне животне и правне ситуације.

Из области кривичног права издвајамо текст о кривичном делу неовлашћеног коришћења туђег возила, чија је посебна вредност у приказу судске праксе, која омогућава прецизније утврђивање обележја предметног кривичног дела и његово разграничење од других, сродних, кривичних дела. Управо питања правилне правне квалификације и разликовања наизглед сличних ситуација често буду одлучујућа у пракси.

На нешто другачији начин, у форми дијалога, обрађен је прекршај недостављања података полицији из члана 330. став 1. тачка 23) Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

У области радног права пажњу заслужује текст о губитку репрезентативности синдиката код послодавца, питању које има непосредне последице на положај синдиката и остварење колективних права запослених. У оквиру исте рубрике дата је и анализа члана 78. ставови 3. и 4. Закона о здравственом осигурању, с посебним освртом на право на накнаду зараде због неге члана уже породице. Реч је о одредбама чија примена отвара бројна практична питања, па су услови, обим и трајање тог права разматрани са становишта њихове правилне примене у пракси.

Културе се разликују међу собом и по односу према старима, па је у том смислу рубрика „Поводом” у овом броју посвећена међународним и националним прописима који се тичу права и обавеза најстаријих суграђана кроз призму обележавања Међународног дана старијих особа, док је у рубрици „Кад језик пресуди” разматрана још једна примена форензичке лингвистике у креирању и анализи видео-игара, али и приликом злоупотреба које из тога настају.

Поред наведених, ту су и остали врло актуелни текстови у поменути, али и другим рубрикама, као и наше сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар важења правних аката” и „Регистар прописа донетих између два броја”.

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* – ПРОПИСИ У ПРАКСИ отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл Редакције часописа redakcija@legeartis.rs

Пратите нас:

- www.legeartis.rs
- www.propisi.net
- www.ingpro.rs
- www.facebook.com/IngProLegeArtis

Правна сигурност почиње поузданим извором.

Све што је потребно за бржи и сигурнији свакодневни рад правника - на једном месту.

ОКО 400.000 ДОКУМЕНАТА

Прописи, судска пракса, правна мишљења, модели, обрасци и стручни коментари.

БРЗА ПРЕТРАГА

Прецизни резултати, синоними и директне везе са свим повезаним документима.

УВЕК АЖУРНО

Редакција свакодневно прати и ажурира прописе из 37 службених гласила.

Зашто корисници бирају Прописи.нет?

● НЕОГРАНИЧЕН ПРИСТУП

Неограничен број докумената током трајања претплате.

● ВАША РАДНА БАЗА

Фасцикле, белешке и запажања видљиви само вама.

● МЕЈЛ-СЕРВИС ПО ВАШОЈ МЕРИ

Бирате области, а новости стижу истог дана када су објављене.

● ЈЕДАН КЛИК ДО РЕШЕЊА

Копирање у Ворд или ПДФ и приступ повезаним документима.

● ЋИРИЛИЦА И ЛАТИНИЦА

Документи и интерфејс доступни на оба писма.

● ДОСТУПНО 24/365

Са рачунара, телефона или таблета - без инсталације и посебне обуке.

Садржај који прати сваки сегмент правне праксе

270.000+

прописа

86.000+

примера из судске
праксе

18.000+

правних мишљења

2.000+

уговора и образаца

3.500+

стручних коментара

Више од базе докумената

ПОВЕЗАНИ ДОКУМЕНТИ

Из прописа се приступа судској пракси, мишљењима, моделима и коментарима - и обрнуто, назад ка релевантном пропису.

СТРУЧНИ ВЕБИНАРИ

Актуелни вебинари из области права, пореза и рачуноводства доступни су током претплате.

Е-ЧАСОПИСИ

Уз додатну опцију доступни су „Леге Артис - прописи у пракси” и „Пословни саветник”.

КАЛКУЛАТОРИ

Као додатна опција, калкулатори камата и судских такси омогућавају брзе и једноставне обрачунае.

ПРО-АИ ПРАВНИ САРАДНИК - ДОДАТНА ОПЦИЈА

Одговоре заснива на документима из базе Прописи.нет - прописима, судској пракси, службеним мишљењима, стручним коментарима и редакцијским изворима - уз линкове ка конкретним документима који су коришћени.

ПРОПИСИ • СУДСКА ПРАКСА • МИШЉЕЊА • МОДЕЛИ • КОМЕНТАРИ • ВЕБИНАРИ

УБРЗАЈТЕ РАД. ПРОНАЂИТЕ ПОУЗДАН ОДГОВОР.

Приступите највећој домаћој бази правних информација

www.propisi.net

Више од 10.000 претплатника у Србији и Црној Гори

У овом броју...

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

- 4 Новине у Закону о спречавању корупције
- 11 Агенција за спречавање корупције: Обавештење за јавне функционере и органе јавне власти у вези са појмом јавног функционера

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ

- 12 Примери неправилности заступљени у набавкама које су изузете од примене Закона о јавним набавкама, изазвани кршењем чланова 27. и 29. тог закона

ГРАЂАНСКО ПРАВО

- 18 Неважност завештања као последица ништавости и рушљивости у судској пракси – други део

КРИВИЧНО И ПРЕКРШАЈНО ПРАВО

- 34 Практични и теоријски аспекти кривичног дела неовлашћено коришћење туђег возила
- 39 Саобраћајни прекршај и правни поредак

УПРАВНО ПРАВО

- 45 Усмена расправа у управном поступку

РАДНО ПРАВО

- 50 Губитак репрезентативности синдиката код послодавца
- 55 Здравствени подаци запослених у поступку лекарских прегледа
- 59 Права из обавезног здравственог осигурања, с посебним освртом на право на накнаду зараде због неге члана уже породице

РУБРИКЕ

- 66 Поводом Међународног дана старијих особа
- 78 Календар важења правних аката
- 79 Кад језик пресуди: Форензичка лингвистика у видео-играма
- 86 Преглед прописа донетих између два броја

Новине у Закону о спречавању корупције

Нови закон доноси низ значајних новина, међу којима је прецизније одређење појма „јавни функционер“, затим уређено је праћење активности јавних функционера током изборне кампање, као и што је проширена обавеза пријављивања имовине и прихода на чланове градских и општинских већа, што је подробније приказано у наставку.

Маја Матић,

шеф Одсека за истраживања и анализу ризика од корупције
Агенције за спречавање корупције

I Кратки историјат законских решења о превенцији корупције

Уставом Републике Србије („Сл. гласник РС” бр. 98/2006 и 115/2021) у одредбама члана 6. забрањен је сукоб интереса и прописано да нико не може да врши државну или јавну функцију која је у сукобу с његовим другим функцијама, пословима или приватним интересима. Постојање сукоба интереса и одговорност при његовом решавању одређују се Уставом и законом. Управо је Законом о спречавању корупције („Сл. гласник РС” бр. 35/19, 88/19, 11/21 – аутентично тумачење, 94/21 и 14/22), између осталог, регулисана наведена материја. Тим законом више од осамнаест година уназад уређују се правни положај, надлежност, организација и рад Агенције за спречавање корупције, затим правила о спречавању сукоба интереса при обављању јавних функција, кумулација јавних функција, пријављивање имовине и прихода јавних функционера, као и поступак у ком се одлучује о постојању повреде и многа друга питања од значаја за спречавање корупције.

Претходно је темељ превентивне борбе против корупције поставио Закон о Агенцији за борбу против корупције, који је донет 23. 10. 2008. године, а почео да се примењује 1. 1. 2010. године, када је основано надлежно независно тело (тада Агенција за борбу против корупције), али и уведена обавеза за јавне функционере да подносе извештаје о имовини функционера и дефинисана

правила о сукобу интереса. Каснији Закон о спречавању корупције из 2019. године донео је строжа правила, усклађена с препорукама тела Савета Европе, а то су да су проширене надлежности Агенције, омогућен је директан увид у банкарске рачуне јавних функционера и прецизније су дефинисани поклони и кумулација јавних функција. Недавне измене и допуне Закона о спречавању корупције (Закон о изменама и допунама Закона о спречавању корупције („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026. године – даље: Закон) мотивисане су препорукама које су се годинама уназад налазиле у извештајима Групе држава за борбу против корупције (ГРЕКО) антикорупцијског тела Савета Европе, у делу који се тиче понашања и активности јавних функционера, као и препорукама Канцеларије за демократске институције и људска права Организације за европску безбедност и сарадњу (ОДИХР), у делу који се тиче политичког ангажмана јавних функционера.

II Препоруке Групе држава за борбу против корупције Савета Европе (ГРЕКО)

Евалуациони извештај усвојен је на пленарном заседању у Стразбуру од 21. до 25. марта 2022. године и прати усклађеност Републике Србије са антикорупцијским стандардима на тему „Спречавање корупције и унапређивање интегритета у оквиру органа централне власти (на највишим извршним функцијама) и органа за спровођење закона”. У наведеним препорукама из Евалуационог извештаја за Републику Србију поводом петог круга евалуације Групе држава за борбу против корупције (ГРЕКО), између осталог,

веза да је, ако је у поступку пред Агенцијом за спречавање корупције утврђена повреда тог закона која има обележја прекршаја предвиђеног истим законом, Агенција дужна да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка. Поред тога, предвиђен је изузетак од датог правила зато што је пракса показала да није целисходно покретање прекршајног поступка за јавне функционере који су због техничких или организационих немогућности пропустили да у року поднесу пријаву, а нису имали намеру да прекрше пропис. У складу с тим формулисана је одредба да, уколико у поступку утврђивања повреде закона јавни функционер испуни обавезу, против таквог лица неће се покретати прекршајни поступак, али под условом да је јавни функционер први пут повредио закон. У прилог томе говори и судска пракса будући да у описаним случајевима прекршајни суд за учињени прекршај најчешће изриче опомену.

Чланом 27. Закона о изменама допуњен је члан 91. Закона додавањем става 2, којим је прецизирано да Агенција за спречавање корупције не поступа по анонимним пред-

ставкама које не садрже јасне наводе који изазивају сумњу у корупцију.

Чланом 28. Закона о изменама допуњена је одредба члана 99. став 1. Закона прецизирањем да се програм и обуке које Агенција спроводи односе и на област злоупотребе јавних ресурса.

Одредбом члана 31. Закона о изменама допуњен је Закон додавањем члана 106а, којим је предвиђено обавезно изрицање заштитне мере јавног објављивања пресуде за прекршаје предвиђене тим законом ради упознавања јавности с пресудама.

Чланом 32. Закона о изменама одређен је рок за пријаву јавних функционера и достављање извештаја о имовини за она лица која постају јавни функционери у складу с наведеним законом, као и за јавне функционере – чланове општинског односно градског већа који су по одредбама закона дужни да достављају извештај о имовини.

Све представљене новине у Закону о спречавању корупције руковођене су смањењем ризика од корупције, јачањем транспарентности и успостављањем институционалног интегритета.

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција *Моје каматне стопе*, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

Агенција за спречавање корупције: Обавештење за јавне функционере и органе јавне власти у вези са појмом јавног функционера

Закон о изменама и допунама Закона о спречавању корупције („Сл. гласник РС” бр. 80/26 – даље: Закон) ступио је на снагу 1. септембра 2026. године. Наведеним изменама и допунама Закона измењен је појам „јавни функционер”. Лица која раније, услед примене Аутентичног тумачења одредбе чл. 2. ст. 1. т. 3) Закона о спречавању корупције („Сл. гласник РС” бр. 11/21), нису имала статус јавног функционера, ступањем на снагу Закона поново се сматрају јавним функционерима у смислу члана 2. Закона о спречавању корупције („Сл. гласник РС” бр. 35/19, 88/19, 11/21 – аутентично тумачење, 14/22 и 80/26), па се на та лица примењују одредбе наведеног закона.

Овде подсећамо на Законом прописане следеће рокове:

■ Према одредби чл. 32. ст. 1. Закона, орган јавне власти дужан је да у року од 30 дана од дана ступања на снагу поменутог закона пријави Агенцији лице које је постало јавни функционер у складу с тим законом.

■ Према чл. 32. ст. 2. Закона, јавни функционер из става 1. датог члана и јавни функционер – члан општинског односно градског већа

дужни су да поднесу извештај о имовини и приходима у року од 60 дана од дана ступања на снагу наведеног закона.

■ Јавни функционер који је изабран, постављен или именован на другу јавну функцију и који намерава да обавља више јавних функција истовремено дужан је да у року од 15 дана од дана избора, постављења или именовања затражи сагласност Агенције (чл. 56. ст. 4. Закона о спречавању корупције).

■ Јавни функционер чија јавна функција захтева рад с пуним радним временом или стални рад подноси захтев за давање сагласности за обављање других послова односно делатности у року од 15 дана од дана почетка обављања послова односно делатности (чл. 46. ст. 3. Закона о спречавању корупције).

■ Јавни функционер који у тренутку ступања на јавну функцију обавља други посао или делатност дужан је да у року од 15 дана од дана ступања на јавну функцију обавести Агенцију о обављању тог посла или делатности (чл. 45. Закона о спречавању корупције).

Извор: <https://www.acas.rs/cyr>

Примери неправилности заступљени у набавкама које су изузете од примене Закона о јавним набавкама, изазвани кршењем чланова 27. и 29. тог закона

Кроз конкретне примере из праксе указано је на најчешће облике кршења одредаба чланова 27. и 29. Закона о јавним набавкама, али и на последице таквог поступања наручилаца.

Драгана Станковић Николић,
дипл. правник с положеним
правосудним испитом и стеченим
сертификатом државног ревизора

Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС” бр. 91/19, 92/23), осим поступака јавних набавки, уређени су и услови под којима је дозвољено да се не примењује Закон о јавним набавкама. Један од тих услова су изузећа предвиђена чланом 27. Закона о јавним набавкама, којим су прописани прагови до којих је дозвољено не примењивати тај закон. Чланом 27. Закона прописано је да се одредбе тог закона не примењују на:

- 1)** набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара;
- 2)** набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара, за потребе дипломатских мисија, дипломатско-конзуларних представништава и обављање других активности Републике Србије у иностранству, као и на набавку радова за те потребе чија је процењена вредност мања од 650.000.000 динара;
- 3)** набавку друштвених и других посебних услуга из члана 75. тог закона чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара – када набавку спроводи јавни наручилац, односно мања од 20.000.000 динара – када је спроводи секторски наручилац.

У случају из става 1. датог члана примењују се начела наведеног закона на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

Међутим, у пракси неки наручиоци прибегавају коришћењу прагова за радове иако су предмет набавке услуге, чиме избегавају примену Закона о јавним набавкама погрешним одабиром ознаке из Правилника о општем речнику набавке („Сл. гласник РС” бр. 93/20) и погрешним одабиром назива предмета набавке.

У поступку екстерне контроле наручилаца срећу се следећи негативни примери у пракси:

Случај 1

За набавку чишћења и дезинфекције система климатизације, с пратећим радовима, поднет је захтев за набавку радова. Наручилац је покренуо и спровео две набавке радова и закључио два уговора, и то један од 1.200.000 динара без ПДВ-а и један од 800.000 динара без ПДВ-а, што је укупно 2.000.000 динара без ПДВ-а. Пошто је с намером погрешно одредио набавку као набавку радова, наручилац је уговором предвидео и вођење грађевинске књиге и грађевинског дневника о предметним радовима.

У поступку контроле извршен је увид у обрачунске листове грађевинске књиге, на основу које је могло да се утврди да се претежно констатује чишћење клима-уређаја, чишћење противкишне решетке и микробиолошка испитивања. У грађевинској књизи радови нису приказани.

29. ставови 2. и 3. Закона о јавним набавкама. Тиме је окривљено правно лице учинило прекршај из члана 236. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, а окривљено одговорно лице прекршај из члана 236. став 2. у вези са ставом 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама. На основу наведеног законског прописа, члана 43. и члана 45. став 1. Закона о прекршајима, окривљеном правном лицу утврђена је новчана казна у износу од 50.000,00 (педесет хиљада) динара, а окривљеном одговорном лицу у правном лицу новчана казна у износу од 15.000,00 (петнаест) хиљада динара.

Имајући у виду да предмети набавке из та два уговора имају исту техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину, требало је одредити једну јавну набавку предметних добара укупне вредности од 1.565,550 динара без ПДВ-а или спровести више јавних набавки по потреби наручиоца, али није било основа да се подели набавка на више набавки са циљем избегавања примене одредаба Закона о јавним набавкама, позивајући се на члан 27. Закона када нема основа за примену тог члана Закона, при том кршећи и члан 29. истог закона.

Закључак

Анализом приказаних случајева уочавају се конкретни примери неправилног поступања у пракси, који су, услед кршења одредаба чл. 27. и 29. Закона о јавним набавкама, били предмет судских поступака у којима су изрицане новчане казне правним лицима и одговорним лицима у тим правним лицима. Због тога је веома важно успоставити добар систем контролних механизма у самом правном лицу, који ће адекватно да функционише у свим сегментима послова јавних набавки – од процеса планирања до процеса спровођења и реализације једне набавке. Само механизмом унутрашње контроле и адекватним процесима за корекције, одобрења за наставак процеса или враћање на почетак ради корекције може да се постигне више правилности у процесима набавки и њихова потпуна усаглашеност с прописима.

ИНГ-ПРО

Неважност завештања као последица ништавости и рушљивости у судској пракси – други део

У другом делу текста настављен је приказ судске праксе у вези са пуноважношћу завештања, уз посебан осврт на рушљивост због недостатка форме, питања међународне надлежности и меродавног права у споровима са иностраним елементом, као и процесне ситуације у којима се ништавост и рушљивост завештања истичу као главни и евентуални тужбени захтев. Уз то, посебна пажња посвећена је и пуноважности усменог завештања, као и разграничењу разлога који према својој правној природи упућују на ништавост односно рушљивост завештања.

Драгана Марчетић,
судија Апелационог суда у Београду

Снежана Марјановић,
судија Апелационог суда у Београду

Форма завештања као разлог рушљивости (ништавости)

У примеру који следи проблематизована је форма тестаментa кроз разматрање постојања **потписа завештаоца који зна да чита и пише**. У том случају рушљивост завештања због недостатка форме такође се приближава ништавости.

Из образложења:

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужиље указује на то да је због погрешне примене материјалног права, које се овде пре свега односи на разлоге за рушљивост предметног завештања због неиспуњености законом прописаних услова у облику и форми из члана 85. став 1. Закона о наслеђивању (писмени тестамент пред сведоцима), чињенично стање остало непотпуно утврђено, што је последица тога да се другостепени суд, за разлику од првостепеног суда, није бавио овим питањима.

Чланом 1. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС” бр. 46/95, 101/03 – одлука УС,

6/15 – ЗОН) прописано је да се наслеђује заоставштина (став 1). Заоставштину чине сва наслеђивању пододна права која су оставиоцу припадала у тренутку смрти (став 2). Чланом 2. прописано је да се може наследити на основу закона и на основу завештања (тестаментa). Чланом 119. прописано је да завешталац може у појединим одредбама завештања поставити услов и рокове. Чланом 120. прописано је да се услови који су противни принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима сматрају непостојећим (став 1). Непостојећим се сматрају и немогући, неразумљиви и противречни услови (став 2). Непостојећим се сматра и услов остварен пре оставиоцеве смрти ако из завештање не следи да услов треба поновити. Чланом 125. став 1. прописано је да, ако је наследник постављен под одложним условом или роком, заоставштина припада на уживање оставиоцевим законским наследницима ако из завештања не следи што друго. Према члану 126, ако се одложни услов оствари или рок истекне, постављени наследник заоставштину наслеђује у својину. Према члану 127. став 1, ако се одложни услов не оствари, заоставштину у својину наслеђују оставиочеви законски наследници ако из завештања не следи што друго.

У конкретном случају тужбеним захтевом тражено је утврђење ништавости писменог завештања пред сведоцима пок. ВВ јер у

Из наведеног примера јасно може да се закључи да су друга и трећа судска инстанца (апелациони и Врховни касациони суд) разматрале разлоге рушљивости завештања иако је тужбом тражено утврђење ништавости. Слично је и у следећем примеру из праксе.

Из образложења:

Наиме, тужиља је у тужби истакла захтев за утврђење ништавости завештања иако се позивала, између осталог, и на разлоге рушљивости завештања због повреде облика завештања у смислу члана 168. Закона о наслеђивању. Како је суд везан чињеницама које образују стварни и правни идентитет захтева тужбе, а не правним основом тужбеног захтева, те како се у конкретном случају чињенице које образују стварни и правни идентитет захтева тужбе односе и на поништај тестамената, а захтев за утврђење ништавости у себи садржи и захтев за поништај, то се правилно првостепени суд кретао у границама тужбеног захтева када је донео побијану одлуку.

(Решење Врховног суда Рев 9873/2022 од 13. 12. 2023)

Закључак

Без обзира на то што сачињавање тестамената у нашем правном систему није уобичајен начин на који неко лице располаже својом имовином *mortis causa*, већ много чешће истом располаже путем уговора о доживотном издржавању или је наслеђује по закону, спорови око пуноважности тестамената веома су чести у судској пракси. С тим у вези ваља закључити да се већина тестамената после судске провере у парници одржава на снази и за то могу да се пронађу два главна разлога:

- први је у томе да се и код нас правна култура приликом сачињавања завештања у последњих пар десетлећа подигла на задовољавајући ниво,
- а други у томе што данас и судови, за разлику од вишедеценијске праксе, имају тенденцију да примат дају тестаменталном у односу на законско наслеђивање, што представља последицу поштовања права на мирно уживање имовине, које садржи овлашћење да власник имовине њоме може слободно да располаже како за живота тако и за случај смрти.

Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ“, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Наменен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издавамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца“, „Календар правних аката“ и „Регистар прописа“.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

Практични и теоријски аспекти кривичног дела неовлашћено коришћење туђег возила

Неовлашћено коришћење туђег возила представља кривично дело чије правилно правно разграничење од крађе и других имовинских деликата у пракси зависи пре свега од намере учиниоца и циља неовлашћене употребе возила. У наставку текста указано је на кључна обележја тог кривичног дела и питања која се најчешће јављају у судској пракси.

Никола Пантелић,

јавни тужилац у Вишем јавном тужилаштву

Кривично дело неовлашћено коришћење туђег возила представља посебан облик противправног задирања у туђу имовину којим се штити право овлашћеног лица да одлучује о употреби моторног возила. **За разлику од кривичних дела крађе и тешке крађе, када је реч о наведеном делу, није одлучујуће трајно одузимање возила или намера прибављања противправне имовинске користи, већ неовлашћена употреба возила без сагласности његовог власника или другог овлашћеног корисника.** Због тога разграничење између тог кривичног дела и других имовинских деликата (пре свега крађе) представља једно од најчешћих питања која се постављају у судској пракси. Од правилног утврђивања намере учиниоца зависи да ли ће његово понашање бити квалификовано као неовлашћено коришћење туђег возила или као неко од кривичних дела против имовине у погледу којих је циљ трајно присвајање ствари.

Одредба члана 213. Кривичног законика обухвата различите облике неовлашћеног коришћења моторног возила. Квалификовани облик предвиђа строже кажњавање када је возило прибављено проваљивањем, обијањем или употребом силе или претње. Посебно је значајно то што закон изричито прописује кажњивост покушаја, што указује на повећани степен кривичноправне заштите у датој области.

У наставку текста анализирана су основна обележја кривичног дела неовлашћено коришћење туђег возила и поједина спорна

питања која се појављују у примени члана 213. Кривичног законика, као и релевантни ставови судске праксе који доприносе његовом правилном тумачењу и разграничењу у односу на друга сродна кривична дела.

Основни облик кривичног дела неовлашћеног коришћења туђег возила прописан је чланом 213. став 1. Кривичног законика, према којем то кривично дело чини онај ко без пристанка овлашћеног лица користи туђе моторно возило. **Из законског описва произлази да његово биће чине неколико кључних елемената: радња извршења, предмет радње, одсуство пристанка овлашћеног лица и умишљај учиниоца.** Радња извршења састоји се у коришћењу туђег моторног возила.

Под коришћењем се подразумева употреба возила у редовној функцији, односно стављање у погон ради вожње. Због тога није свако располагање возилом довољно за постојање предметног кривичног дела. **Само држање возила, његово премештање без стављања у погон или чињеница да се оно налази у фактичкој власти учиниоца не представљају радњу извршења уколико није доказано да је возило заиста употребљено за вожњу.** Под коришћењем моторног возила не подразумева се искључиво непосредно управљање њим од стране учиниоца. Довољно је да се возило употребљава у редовној намени, односно за вожњу, при чему учинилац мора да буде учесник такве употребе возила. Насупрот томе, само борављење у возилу, његово коришћење за смештај ствари, одмор или друге сврхе које нису повезане с његовом саобраћајном функцијом не представљају радњу извршења наведеног кривичног дела.

Такво тумачење потврђено је и у пракси. Апелациони суд у Београду заузео је став да

мора да буде утврђена на основу свих изведених доказа, при чему околности, као што су начин коришћења возила, поступање учиниоца након његовог преузимања и одсуство радњи које би указивале на присвајање, могу да представљају важне показатеље да је циљ био искључиво привремена употреба возила.

Поред основног облика, закон предвиђа и тежи облик кривичног дела неовлашћено коришћење туђег возила. Он постоји када је возило коришћено након проваљивања или обијања, односно када је учинилац до возила дошао употребом силе или претње. У тим случајевима законодавац полази од тога да начин извршења дела указује на већи степен друштвене опасности, због чега је прописана и строжа казна. Под проваљивањем се подразумева улажење у затворено моторно возило без оштећења уређаја намењених његовом затварању. Таква ситуација постоји, на пример, када учинилац употреби лажни кључ или оригинални кључ до којег је дошао преваром или на други недозвољени начин. За разлику од проваљивања, обијање подразумева савладавање физичких препрека насилним путем. У пракси се најчешће испољава разваљивањем врата, ломљењем стакла или другим радњама којима се насилно омогућава приступ унутрашњости возила.

На границу појма обијања указује и пракса Вишег суда у Београду. Суд је заузео став да квалификовани облик кривичног дела из члана 213. став 2. Кривичног законика не постоји када је учинилац ушао у претходно откључано возило, па тек након тога оштетио лим око браве како би прикрио начин извршења дела. Обијање постоји само када је насилно савладавање препреке усмерено на омогућавање уласка у затворено моторно возило, док накнадно оштећење возила, које није било услов за улазак у његову унутрашњост, не представља обијање у смислу дате законске одредбе.

„Правилно је првостепени суд заузео став да обијање моторног возила мора бити усмерено на уклањање препрека за улажење у затворено моторно возило употребом физичке силе, па стога радње које је окривљени предузео након што је ушао у претходно откључано возило, укључујући накнадно оштећење лима око браве како би изгледало да је вози-

ло обијено, не могу се третирали као обијање моторног возила у смислу члана 213. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика” (из Пресуде Вишег суда у Београду Кж1 787/21 од 10. 1. 2022).

Квалификовани облик постоји и када је возило прибављено употребом силе или претње другом лицу. У тим ситуацијама начин извршења превазилази обичну неовлашћену употребу моторног возила и представља околност која оправдава строже кажњавање учиниоца. Треба, међутим, имати у виду да такве околности саме за себе не мењају природу основног кривичног дела. Њихов значај огледа се искључиво у томе што представљају квалификаторне околности које утичу на тежу правну квалификацију и строже кажњавање, док основно обележје дела и даље остаје неовлашћено коришћење туђег моторног возила без пристанка овлашћеног лица.

Кривично дело неовлашћено коришћење туђег возила може да буде извршено и у саизвршилаштву, уколико су испуњени општи услови из члана 33. Кривичног законика. Када је учиниоцима стављено на терет извршење квалификованог облика из члана 213. став 2. Кривичног законика, није довољно утврдити да су заједно неовлашћено користили туђе моторно возило, већ је потребно доказати да је сваки од саизвршилаца учествовао и у извршењу квалификаторне радње, односно проваљивању или обијању моторног возила.

На такво тумачење указује и пракса Апелационог суда у Београду, који је укинуо првостепену пресуду истичући да нису дати јасни и уверљиви разлози за закључак да је један од окривљених учествовао и у радњи обијања возила, због чега није могло да се прихвати да су у његовим радњама остварена обележја квалификованог облика кривичног дела. „Првостепени суд није дао довољне и јасне разлоге за свој закључак да је окривљени заједно с другим окривљеним обио предметно возило, због чега се за сада не може прихватити да су у његовим радњама остварена обележја квалификованог облика кривичног дела из члана 213. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика” (из Пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 1145/21 од 25. 1. 2022).

Саобраћајни прекршај и правни поредак

Владимир Живанкић,
судија у Прекршајном суду у
Кикинди

Република је јавна (заједничка) ствар, јавно или опште добро, а према члану 1. Устава Републике Србије заснована је на владавини права и на људским правима и слободама. Притом се владавина права остварује и уставним јемствима људских и мањинских права. Владавина права заправо је скуп прихваћених вредности које се примењују у одређеној заједници, док по другој дефиницији, поред осталог, представља и заштиту од самовољног уплитања (мешања) представника једне гране власти у послове друге гране власти.

После оваквог увода случајни читалац овог текста могао би да се запита какве то има везе са насловом текста? Па, ето, има! Објашњење следи.

*

Куц, куц.
Напред!

Добар дан, докторе. Не знам да ли ме се сећате, али ја сам она што је још тад и тад долазила код вас за ...

Ааа, добар дан! Сећам вас се, како да не. Ваш случај се не заборавља лако, нарочито кад сте ме напоследку питали: „Па, добро, докторе, и чији је сад тај ауто? Мислим, тај мој ауто?”

Е, баш ми је драго! Ко би рекло да ћете ме памтити!

Тја, ето, имали сте несвакидашњи случај – кажњиво дело када власник возила не да надлежном органу податак о томе коме је дао своје возило на управљање. Којим добром?

Па, сад, ето, ко и прошли пут, не знам баш да ли је добро...

Изволите, седите. Слушам вас.

Ево шта сам примила од прекршајног суда.

Да видим, позив за рочиште са захтевом Министарства унутрашњих послова да се покрене прекршајни поступак против вас јер сте поступили супротно члану 247. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима пошто на захтев полицијског службеника нисте дали потпуне и тачне податке о идентитету лица на основу којих на неспоран начин може да се утврди ко је управљао вашим возилом у одређено време, као и да вам је 5. 1. 2026. године уручен позив полицијског службеника Саобраћајне полицијске испоставе број 123/25 да у року од осам дана од дана пријема позива непосредно или у писаној форми треба да дате потпуне и тачне податке о идентитету лица којем је омогућено управљање возилом регистарских ознака АБ111-ВГ и доказ на основу ког на неспоран начин може да се утврди да је то лице управљало возилом у одређено време 25. 12. 2025. године, у 10.44 часова, што нисте учинили до 14. 1. 2026. године.

Добро. У чему је проблем? Је ли то ваш ауто, како овде пише?

Па, јесте, али ја сам казну платила!

Казну за шта?

За тај прекршај.

Који? Овај за који вас туже?

Па, ваљда.

само истини и правди. А како је по мудром Улпијану правда стална и непрекидна воља да свако добије оно што му по праву припада, позивам судије да остану верне заклетви коју су положили, да чују Вудро Вилсона и да покушају да промене нешто, па макар себи створиле непријатеље!

*

Радоване, честитам! Свака ти част!

Јесте, придружујем се. Садржајно и надахнуто излагање!

Хвала вам. Морао сам то да кажем, да скренем пажњу и позовем на заштиту правног поретка јер, када полиција власнику возила упути позив да достави потпуне и тачне податке о идентитету лица којем је омогућено управљање возилом и доказ на основу ког то на неспоран начин може да се утврди – да је то лице предметном приликом управљало возилом, такав позив мора претходно да има основу у закону. Прекршај мора да буде или документован фото или видео записом или да га је полицајац непосредно уочио, а да истовремено учинилац није затечен на лицу места. Тек онда полиција има право да позива власника возила да достави податак коме је омогућио управљање својим возилом. Ако власник возила не да податке, већ смо рекли да то води прекршају из члана 330. став 1. тачка 23) поменутог закона.

Међутим, има ту још нешто што, да тако кажем, девојци квари срећу. Ако власник да тражене податке, онда је полиција дужна да, у случајевима када је прекршај са казном у непроменљивом износу, изда прекршајни налог који се доставља осумњиченом учиниоцу. Полиција у позив ставља НАПОМЕНУ којом се већ позива на казну (која тек треба да буде одређена прекршајним налогом који би био издат осумњиченом учиниоцу прекршаја), чијим плаћањем власник возила прихвата одговорност за прекршај за који се у позиву наводи да је учињен.

Чуј онда ово, власниче возила! Прихвати своју одговорност и плати казну за прекршај јер онда немаш обавезу достављања податка коме си омогућио да управља твојим возилом!

Колега Гане, твоја клијенткиња је плаћањем казне по позиву МУП-а прихватила прекршајну одговорност за прекршајну радњу која је на нивоу сумње јер само правоснажном пресудом може да се утврди постојање прекршаја и одговорности за тај прекршај, док се прекршајним налогом утврђује прекршај за који је предвиђена новчана казна у фиксном износу. А овде нити имамо издат прекршајни налог нити пресуду.

Значи, колеге адвокати, плаћањем казне из позива уводи се нова пракса!

Тако је. Брже је платиш, па си миран. Е, сад, то што ће после и да те туже јер ниси на време дао податак, то је друга прича.

Прича о правном поретку?

Да. Имамо праксу која руши правни поредак, који нам, ако ћемо право, и не треба. Само квари добру праксу.

Што рече неко, нећемо се тог поретка држати ко пијан плота!

Тако је. Него, Жико, ако ти је при руци она мученица, да неко каже „наздравље“, па нек иде правни поредак!

Мислиш живот?

Па, тако некако.

Напомена: Илустрације су урађене коришћењем вештачке интелигенције

Усмена расправа у управном поступку

У наставку су размотрени улога усмене расправе у управном поступку, услови за њено одржавање, ток расправе и њен значај за правилно и потпуно утврђивање чињеничног стања и доношење законите одлуке.

Саша Кулић, дипл. правник,
виши саветник у Министарству пољо-
привреде, шумарства и водопривреде
– Републичкој дирекцији за воде

Управни поступак је једна правно заокружена правна целина процесних радњи, прописаних законом, чији је циљ да омогуће законито и ефикасно поступање органа у управним стварима. Словом закона исказано у члану 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/2016, 95/2018 – аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС – даље: ЗУП), управни поступак је скуп правила која државни органи и организације, органи и организације покрајинске аутономије и органи и организације јединица локалне самоуправе, установе, јавна предузећа, посебни органи преко којих се остварује регулаторна функција и правна и физичка лица којима су поверена јавна овлашћења примењују када поступају у управним стварима. Датом одредбом пружено је најшире појмовно одређење (општег) управног поступка, чија је садржина прецизирана у наредним одредбама.

Као и сваки други поступак пред органима јавне власти, и управни поступак има своје фазе, односно стадијуме, у оквиру којих се предузимају процесне радње. ЗУП је прописао које се радње изводе у поступку, на који начин, ко их може предузети, а за неке је прописао и рокове, итд. Неке од тих процесних радњи су обавезне у том смислу што мора да их садржи сваки поступак. На пример, без захтева странке, као ни без покретања поступка по службеној дужности, нема управног поступка. Но, и у току поступка органу, странкама и другим учесницима у поступку стоје на располагању процесне радње. Неке од њих представљају радње које се, уколико

се стекну услови предвиђени у ЗУП-у, обавезно предузимају. У овом тексту акценат ће бити на једној таквој радњи, а то је усмена расправа. Она представља обавезну радњу у управном поступку у том смислу што се, у начелу, редовно одржава и представља централни део поступка. Међутим, уколико су испуњени услови за тзв. непосредно одлучивање (у ранијим прописима коришћен је израз „скраћени поступак”), усмена расправа ће изостати.

Најпре, одредбом из члана 109. став 1. ЗУП-а прописано је да се усмена расправа заказује када у поступку учествују противне странке или када мора да се изврши увиђај или саслуша сведок или вештак. Усмену расправу заказује службено лице које води поступак. Дакле, када има о чему да се расправља, а то су свакако случајеви када се доказни поступак спроводи вршењем увиђаја, саслушањем сведока или вештака, као и у случају када у поступку учествују противне странке, службено лице дужно је да закаже и одржи усмену расправу. Ту је приметно да су вишестраначки управни поступци у пракси врло ретки, тако да се одржавање усмене расправе углавном среће у доказном поступку како би странка могла да се изјасни о чињеницама и доказима који јој иду у корист или су на њену штету. Наиме, у таквим случајевима одржавање усмене расправе није ствар процене службеног лица да ли је исту неопходно одржати нити је резултат активности странке у том смислу већ је његова обавеза да по службеној дужности закаже усмену расправу. Но, службено лице није ограничено на одржавање усмене расправе у наведеним ситуацијама. Оно може, по службеној дужности или на предлог странке, да закаже усмену расправу увек када је то корисно за разјашњење управне ствари (члан 109. став 2. ЗУП-а). Да би усмена расправа била успешно

упркос одсуства странке. У сваком случају на службеном лицу које води поступак је да процени како је целисходније поступити у таквој ситуацији.

Законодавац посебну пажњу посвећује **месту одржавања усмене расправе и одржавању реда на њој**. Уобичајено је да се усмена расправа одржава у седишту органа или на месту увиђаја (члан 115. став 1. ЗУП-а). Међутим, усмена расправа може да се одржи и изван седишта органа ако се тако знатно смањују трошкови или то погодује темељнијем, бржем и лакшем расправљању (став 2. истог члана). Очигледно је да је датом одредбом законодавац ишао за тим да омогући вођење управног поступка уз поштовање начела економичности поступка или да олакша само вођење поступка у неом смислу или обиму. Законодавац је оставио одрешене руке службеном лицу које води поступак да процени да ли је целисходније одржати усмену расправу у седишту органа или изван његовог седишта.

Да би усмена расправа испунила своју сврху и циљ због којих је и заказана, неопходно је да се странка, као и други учесници расправе, понашају примерено и одговорно. Уколико то није случај, законодавац је прописао мере чији је циљ да онемогуће неодговорне учеснике да ремете ред на усменој расправи. У том смислу службено лице ће упозорити лице које омета ток усмене расправе на непримерено понашање, а ако то лице настави са ометањем расправе, решењем може да јој изрекне новчану казну до износа просечне месечне зараде по запосленом, с порезима и

доприносима, која је остварена у Републици Србији у претходном месецу према подацима органа надлежног за послове статистике. У случају наставка ометања расправе, службено лице може то лице да удаљи (члан 115. став 3. ЗУП-а). Дакле, механизам за очување реда на усменој расправи почива на неколико мера које службено лице може да предузме. Најблажа мера је опомена (упозорење) коју службено лице изриче лицу које нарушава ред и омета ток усмене расправе. Уколико та мера не постигне резултат, односно лице којем је изречена не престане са дотадашњим понашањем, службено лице решењем може да му изрекне новчану казну, док је као крајња мера предвиђено удаљење са усмене расправе. Жалба на решење о новчаној казни не одлаже извршење решења (члан 115. став 4. ЗУП-а). На основу дате одредбе може да се закључи да се одлука о новчаној казни доноси у форми решења, да је против тог решења дозвољена посебна жалба и да жалба против тог решења нема суспензивно дејство, односно не одлаже извршење самог решења. Законодавац је пропустио да пропише да ли се и у којој форми доноси одлука о удаљењу странке, односно другог учесника усмене расправе или се исто само констатује у записнику са одржане усмене расправе, с обзиром на то да удаљење представља материјалну радњу. Уколико се доноси решење о удаљењу, да ли је дозвољена посебна жалба или странка или други учесник усмене расправе може да се жали у оквиру жалбе против главне ствари. На та питања законодавац није дао одговоре.

Губитак репрезентативности синдиката код послодавца

У продужетку су сагледани услови под којима синдикат код послодавца губи својство репрезентативности, с посебним освртом на поступак у којем се утврђује губитак тог својства.

Жељко Албанезе

Зашто је значајна репрезентативност синдиката

Сваки синдикат код послодавца мора да буде основан и уписан у регистар, а само неки од њих добијају епитет „репрезентативни”. Тај епитет је битан јер синдикат којем је утврђена репрезентативност има:

- 1) право на колективно преговарање и закључивање колективног уговора;
- 2) право на учешће у решавању колективних радних спорова;
- 3) право на учешће у раду трипартитних и мултипартитних тела на одговарајућем нивоу;
- 4) друга права у складу са законом.

За утврђивање репрезентативности синдиката у Закону о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005... и 109/2025 – други закон – даље: Закон) постављене су две групе услова. Најпре се тражи да репрезентативни синдикат испуни следеће „опште” услове:

- 1) да је основан и делује на начелима слободе синдикалног организовања и деловања;
- 2) да је независан од државних органа и послодавца;
- 3) да се финансира претежно из чланарине и других сопствених извора;
- 4) да има потребан број чланова на основу приступница;
- 5) да је уписан у регистар у складу са законом и другим прописом.

У односу на опште услове, за одређивање репрезентативности синдиката посебно ће бити значајан конкретан услов, а то је „број чланова на основу приступница”. Према чла-

ну 219. Закона, **код послодавца репрезентативни је:**

- а) синдикат у који је учлањено најмање 15% запослених од укупног броја запослених код тог послодавца, или
- б) синдикат у грани, групи, подгрупи или делатности у који је непосредно учлањено најмање 15% запослених код тог послодавца.

Према првом алтернативном услову, тражи се да је у конкретну синдикалну организацију код послодавца учлањено најмање 15% запослених од укупног броја запослених код тог послодавца. Дакле, ако послодавац има 200 запослених, уз испуњење осталих законских услова из члана 218. Закона, репрезентативни синдикат је онај који има најмање 30 чланова међу запосленима на основу приступница.

Према другом алтернативном услову, тражи се да је у конкретну синдикалну организацију на нивоу гране, групе, подгрупе или делатности непосредно учлањено најмање 15% запослених код тог послодавца. Ради се, дакле, о синдикату који није организован – основан код послодавца, већ је основан за ниво гране, групе, подгрупе или делатности којој припада тај послодавац, па је као такав учлањивао запослене код послодавца.

Према томе, запослени код конкретног послодавца могу да буду чланови синдиката који је основан и делује на нивоу тог послодавца или непосредно учлањени у синдикат који је основан за делатност којој тај послодавац припада. У случају да су запослени код послодавца непосредно учлањени у грански синдикат у делатности којој послодавац припада, потребно је да тај синдикат утврди репрезентативност на нивоу тог послодавца, на основу чланова који су запослени код тог послодавца.

Наведена два услова репрезентативности примењују се алтернативно, односно довољно је да конкретна синдикална организација

ска документација и клинички детаљи остају у режиму професионалне тајне и у сфери здравствене установе. Послодавац добија извештај и оцену способности који су му потребни да испуни обавезе из радног односа и безбедности и здравља на раду.

Минимизација не престаје пријемом извештаја. И ограничена оцена способности оста-

је податак о здрављу, па послодавац мора да ограничи приступ, спречи употребу у другој сврси, одреди рок чувања за сваки документ и обезбеди сигурно брисање или уништење по истеку тог рока. Пристанак запосленог не може да надомести недостајући правни основ нити да оправда прикупљање медицинске документације која послодавцу није неопходна.

Права из обавезног здравственог осигурања, с посебним освртом на право на накнаду зараде због неге члана уже породице

У оквиру прегледа права из обавезног здравственог осигурања посебно су анализиране одредбе члана 78. ставови 3. и 4. Закона о здравственом осигурању, којима су уређени услови, трајање и обим права на накнаду зараде за време привремене спречености за рад због неге члана уже породице, са освртом на ситуације када то право може да се оствари у продуженом трајању.

Виолета Бачић,
дипломирана правница

1. Законски оквир

Законом о здравственом осигурању („Сл. гласник РС” бр. 25/19, 92/23 и 109/25 – др. закон) уређена су права из обавезног здравственог осигурања и услови за њихово остваривање, као и финансирање здравственог осигурања, уговарање здравствене заштите, организација обавезног здравственог осигурања и друга питања од значаја за тај систем.

Обавезним здравственим осигурањем осигураним и другим лицима обезбеђују се право на здравствену заштиту и права на новчане накнаде. Обавезно здравствено осигурање обухвата осигурање за случај болести и повреде ван рада, као и осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести.

Право на новчану накнаду обухвата право на накнаду зараде за време привремене спречености за рад осигураника и право

на накнаду трошкова превоза у вези са коришћењем здравствене заштите. Остварење права на накнаду зараде за време привремене спречености за рад уређено је одредбама чл. 72–102. Закона. Дужину привремене спречености за рад утврђује стручно-медицински орган Републичког фонда за здравствено осигурање у складу са медицинско-доктринарним стандардима које утврђује министар на основу предлога надлежних републичких стручних комисија. Законом је изричито забрањено утврђивање привремене спречености за рад уколико нису испуњени прописани услови. Због тога приликом одлучивања морају истовремено да се цене медицински разлози и правни услови за остварење права.

Посебно осетљиву категорију представљају осигураници који су привремено спречени за рад због неге оболелог или повређеног члана уже породице. У тим случајевима привремена спреченост за рад осигураника није последица његовог здравственог стања већ потребе да непосредно пружа негу члану породице чије здравствено стање то захтева.

дитеља може да постоји и након тог периода. Због тога би у будућности било корисно размотрити могућност прецизнијег уређивања појединих специфичних ситуација, уз очување основног концепта постојећег права.

10. Закључак

Право на накнаду зараде због неге детета из члана 78. ст. 3. и 4. Закона о здравственом осигурању представља посебан институт у систему обавезног здравственог осигурања, намењен заштити породица које се суочавају са најтежим здравственим стањима деце. Његова суштина није само у продужењу привремене спречености за рад већ у обезбеђењу услова за родитеља, односно друго законом признато лице да може да буде уз тешко оболело дете без губитка права на пуну накнаду зараде у законом прописаном износу.

Посебност наведеног права огледа се у индивидуализованој примени. Продужење пра-

ва зависи од конкретног здравственог стања детета, медицинске документације, предлога терцијарне здравствене установе и оцене другостепене лекарске комисије. Обавеза преиспитивања сваких шест месеци омогућава да се право прилагођава стварним медицинским потребама детета.

Законодавац је препознао посебну материјалну и социјалну потребу породица са тешко оболелом децом, тако да је прописана накнада у висини од 100% основа за накнаду зараде. Тиме се обезбеђује виши степен економске сигурности у периоду када је родитељ због неопходне неге детета спречен да редовно обавља свој посао.

Посматрано у целини, члан 78. ставови 3. и 4. Закона представља значајан облик правне и социјалне заштите деце са најтежим здравственим стањима, као и њихових породица. Истовремено, даље нормативно прецизирање појединих питања могло би да допринесе уједначенијој примени Закона и већој правној сигурности осигураника.

Иновација за бржи рад и бољи учинак – ПРО-АИ правни сарадник

Било да вам пред само рочиште недостају кључне одредбе закона, да су вам хитно потребни примери из судске праксе или се у раду суочавате с неким озбиљним правним питањем, дилема је увек иста – није вам потребан само пропис него потпун и поткрепљен одговор! ИНГ-ПРО је за све професионалце који трагају за поузданим ослоном у раду креирао идеално софтверско решење – правног сарадника ПРО-АИ.

ПРОБЛЕМ

Предмети се гомилају, захтеви су све сложенији, питања тежа, а прописи се стално мењају

РЕШЕЊЕ

ПРО-АИ одмах даје прави одговор

БЕНЕФИТ

Више захтева брже и адекватније је обрађено, одговори су поткрепљени наводима из различитих аката, штеди се време за рад

Реч је о интелигентном помоћнику који разуме ваше питање, не само кључне речи, и одговара комбинацијом великог језичког модела и обимне базе **Прописи.нет** различитих прописа, правних мишљења, судске праксе и знања стеченог из редакцијских извора, при чему је уз сваки одговор кориснику омогућен директан приступ релевантним изворима. На тај начин правни сарадник ПРО-АИ пружа вам што је могуће више поуздане одговоре и омогућава вам да време потребно за истраживање и правну анализу значајно скратите.

Уместо непотпуних одговора и лутања нудимо вам решења утемељена у нашој богатој збирци прописа, судске праксе и правних мишљења!

ПРО-АИ правни сарадник намењен је искључиво професионалним корисницима – свим правосудним професијама, правницима у јавном и приватном сектору, као и рачуновођама који се баве пореским правом. Имајте на уму да одговори које генерише представљају општа правна објашњења, па их не треба сматрати формалним правним мишљењем, саветом адвоката или званичним тумачењем прописа од стране државног органа или суда, него увек треба да их стручно и критички процените.

За вас смо пронашли најкраћи пут од дилеме до решења – не морате сами да листате и нагађате.

Дозволите нам да вас уверимо колико посао може да буде занимљивији, а прецизнији, бржи и лакши!

Закони који регулишу односе унутар људске заједнице, која би требало да буде по мери сваког појединца, тичу се различитих сегмената свакодневног живота. Међу тим сегментима посебну улогу у очувању и усавршавању људске цивилизације имају изванредна дела људског духа по којима би се требало равнати, као што из оних негативних треба учити. У новој рубрици „Поводом...” бавићемо се баш тиме – значајним датумима, историјским преокретима, заслужним личностима и пресудним документима, као и њиховим утицајем на измене и усавршавање прописа.

Поводом Међународног дана старијих особа

Културе се разликују међу собом и по односу према старима, па је у том смислу рубрика у овом броју посвећена међународним и националним прописима који се тичу права и обавеза најстаријих суграђана кроз призму обележавања Међународног дана старијих особа.

Ценимо ли мудрост и искуство

Сви бисмо да живимо дуго, али не и да остаримо. Нови век постао је век трчања за младошћу, а на старост се гледа као на пораз, а можда је управо у томе једна од наших највећих животних заблуда: старост није супротност животу, већ његов наставак, са свим оним што смо путем научили, изгубили, сачували и постали. Ако верујемо Аристотеловим речима да је знање украс у благостању, уточиште у невољи и ослонац у старости, онда треба да верујемо и да учењем осигуравамо добру старост и остајемо витални. Тако, размишљајући о пролазности, треба да посматрамо сопствени живот као низ промена – детињство, младост, зрелост, старост, кроз које баш сви морају да прођу. Само и тада остају питања шта свако друштво очекује од човека када напуни 65, 70 или 80 година: да ли треба да се повуче у оквиру свог дома, да ли има право да буде активан, да ли град планира простор и превоз и за њега, може ли да ради, колико му је доступна здравствена и кућна нега, да ли држава очекује да га збрине породица или обезбеђује услуге здравствене заштите и социјалне подршке.

Зато Уједињене нације данас подсећају на то да дужи живот није друштвени терет

већ достигнуће човечанства, а старији људи нису само примаоци помоћи него и активни учесници у својим заједницама. Можда зато Међународни дан старијих није само дан посвећен њима, већ помало и нама: подсетник да је сваки старији човек неко ко је већ прешао део пута којим ћемо, ако будемо имали среће, једног дана и сами кренути.

Фото: АИ

до те мере није могла да настави с радом на пословима које је обављала пре премештаја. Из изнетих разлога правилно су нижестепени судови оценили да је у радњама туженог било дискриминаторског поступања јер је тужиља учинила вероватним да је стављена у неповољнији положај у односу на остале запосле-

не, као и да је стављање у такав положај у вези са њеним личним својством по основу старосног доба, док тужени није доказао да такво понашање није било дискриминаторско и да тужиљи није повређено начело једнаких права и обавеза.

Приредила: **Милица Радованчев**, лектор

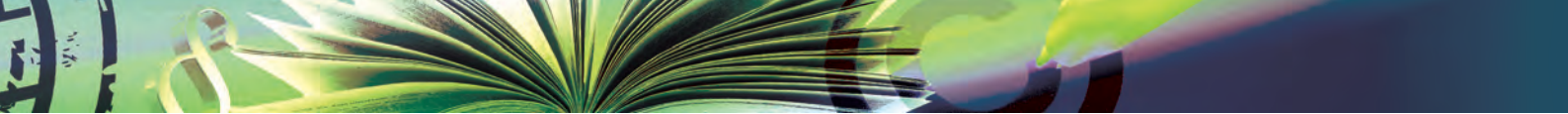
Ендноте

- ¹ <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289052122?>
- ² Сви подаци о БДП-у са линка: https://webapps.ilo.org/static/english/reports/flagship/world_social_protection_report_2024-26/Chapter%2004.html?
- ³ https://www.un.org/esa/socdev/ageing/documents/regional_review/Africa2007.pdf?
- ⁴ <https://cdn.who.int/media/docs/default-source/mca-documents/ageing/9789240694811-eng.pdf?>
- ⁵ <https://www.un.org/esa/socdev/family/docs/egm12/PRESENTATION-CHADHA.pdf?>
- ⁶ <https://www.un.org/esa/socdev/ageing/documents/agb2-2000.pdf?>
- ⁷ https://www.caregivingintheus.org/wp-content/uploads/2026/07/family-caregivers-of-adults-age-50-plus-caregiving-in-us-2025-series.doi_10.26419-2fppi.00412.001.pdf
- ⁸ <https://www.aihw.gov.au/reports/older-people/older-australians/contents/population-groups-of-interest/indigenous-australians?>
- ⁹ <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/92300.pdf?>
- ¹⁰ <https://www.un.org/en/observances/older-persons-day>
- ¹¹ <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/median-age>
- ¹² <https://worldfactbooks.com/country/world/?>
- ¹³ <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/median-age?>
- ¹⁴ <https://population.un.org/wpp/?>

Календар важења њравних акаџа

Прописи који одложено престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду

Пропис	Гласило број	Датум примене
Закон о родитељима неговатељима и неговатељима	63/2026	примењује се од 1. 10. 2026.
Правилник о садржини и изгледу образаца захтева за азил и личне карте за тражиоца азила, лице којем је одобрено право на азил и лице којем је одобрена привремена заштита	74/2026	примењује се од 1. 10. 2026.
Закон о потврђивању Женевског акта Лисабонског аранжмана о именима порекла и географским ознакама	МУ, 5/2026	ступа на снагу 21. 10. 2026.
Уредба о највишем и најнижем износу боравишне таксе	90/2026	примењује се од 15. 10. 2026.

Осим тога што се људска свест развијала и усложњавала развојем језика, унапређујући могућности споразумевања међу људима, развијала се и читава људска заједница, што је рађало потребу за увођењем реда у свакодневни живот на свима прихватљив, функционалан и разумљив начин. Тај ред постигао се устројавањем правила, односно закона, а закони свеукупно чине правни систем једне државе. Циљ ове рубрике је да укаже на то како језик и његове особености утичу на формулисање и касније тумачење законских норми, као и каква је улога вештачења заснованих на језику у истражним и судским процесима.

Форензичка лингвистика у видео-играма

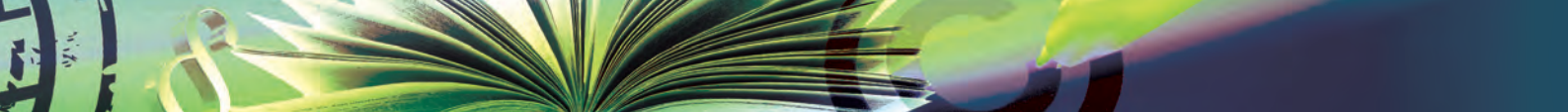
Да ли форензичка лингвистика може да добије још једну примену питање је на које одговор може да се да разматрањем на који начин средства и методе те дисциплине могу да се користе приликом креирања и анализе видео-игара, а поготово приликом злоупотребе истих, што је приказано у овом тексту.

На додели Нобелове награде за књижевност 1961. године Иво Андрић одржао је беседу која је названа „О причи и причању”, коју је започео на следећи начин: „На хиљаду разних језика, у најразноличнијим условима живота, из века у век, од древних патријархалних причања у колибама, поред ватре, па све до дела модерних приповедача која излазе у овом тренутку из издавачких кућа у великим светским центрима, испреда се прича о судбини човековој, коју без краја и прекида причају људи људима. Начин и облици тога причања мењају се са временом и приликама, али потреба за причом и причањем остаје, а прича тече и даље и причању краја нема. Тако нам понекад изгледа да човечанство од првог блеска свести, кроз векове прича само себи, у милион варијаната, упоредо са дахом својих плућа и ритмом свога била, стално исту причу.”

Људи говоре од кад је света и века, на најразличитије начине изражавају своје потребе и мисли о свету који их окружује, а одјек њихових речи зависи од тога колико су оне значајне и за онога који их је упутио и за онога коме су упућене. Та потреба за изражавањем манифестовала се кроз векове на најразличитије начине јер је наратив темељни елемент људског искуства, а приче се јављају у најразличитијим облицима – од древних записа до савремених дигиталних медија. Ти

медији, тј. ново доба омогућиле су нови начин изражавања – видео-игрице. „У играма алтернативне стварности прича није унапред чврсто затворена структура попут књиге или филма, већ се гради кроз језичке фрагменте расуте по различитим платформама: текстовима на сајтовима, порукама, видео-записима и другим медијима. Дизајнери свесно остављају просторе (тзв. празнине) у причи како би играчи својим хипотезама, тумачењима и допунама испуњавали те празнине и тако активно учествовали у стварању колективног наратива.”¹

И увек је постојала потреба да се тежина речи, њихово значење и прикривене намере открију, што је у савременом друштву, у оним најтежим, криминалним, случајевима задатак форензичара лингвисте. А тај задатак изгледа да се непрестано шири, па се долази и до грађанских парница, али и свакодневне употребе на радним местима и у животу. У прошлом броју било је говора о могућностима коришћења средстава и метода форензичке лингвистике у наставном процесу, а у овом броју акценат је на видео-играма. Упркос томе што је већина родитеља веома забринута када њихово дете предуго седи за компјутером или мобилним телефоном играјући некакве чудне игрице, остаје питање може ли се утицај истих променити набоље и унапре-

комуницирао с најмање десетак друге деце, при чему је још неколико њих убедио да учине оно што тражи.

У комуникацији са децом осумњичени се представљао као пријатељ, користио ласкање и директно тражио експлицитан садржај. Прегледом његових електронских уређаја утврђено је и да је путем интернета куповао стотине видео-снимака и фотографија са садржајем сексуалног злостављања деце. Изјаснио се кривим по једној тачки оптужнице за сексуално искоришћавање деце и једној за прибављање дечје порнографије. Изрицање пресуде било је заказано за 27. фебруар 2024. године, уз обавезну минималну казну од 15 година затвора. Коначну казну требало је да одреди савезни окружни судија, узимајући у обзир Смернице САД за одмеравање казни и друге законске факторе.

Случај су водили Канцеларија савезног тужиоца за Источни округ Вирџиније, Кривично одељење Министарства правде и ФБИ, уз помоћ Полицијске управе округа Арлингтон и Полицијске управе општине Галовеј у Њу Џерзију. Покренут је у оквиру пројекта „Безбедно детињство” (енг. *Safe Childhood*), националне иницијативе Министарства правде САД за борбу против сексуалног искоришћавања и злостављања деце путем интернета. У оквиру тог пројекта савезне, државне и локалне институције сарађују на откривању, хапшењу и кривичном гоњењу лица која искоришћавају децу на интернету, као и на идентификацији и спасавању жртава.

Приредила: **Милица Радованчев**, лектор

Ендноте

- ¹ Design Tactics for Authentic Interactive Fiction: Insights from Alternate Reality Game Designers, са линка: https://www.researchgate.net/publication/266655659_Design_tactics_for_authentic_interactive_fiction_Insights_from_alternate_reality_game_designers
- ² An alternate reality game for language learning: ARGuing for multilingual motivation, са линка <http://edergbl.pbworks.com/w/file/etch/47870922/An%20alternate%20reality%20game%20for%20language%20learning%20ARGuing%20for%20multilingual%20motivation.pdf>
- ³ Design Tactics for Authentic Interactive Fiction: Insights from Alternate Reality Game Designers, са линка: https://www.researchgate.net/publication/266655659_Design_tactics_for_authentic_interactive_fiction_Insights_from_alternate_reality_game_designers
- ⁴ Ибид.
- ⁵ Linguistic Harbingers of Betrayal: A Case Study on an Online Strategy Game, са линка: <https://aclanthology.org/P15-1159/>
- ⁶ <https://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/ca5/25-51021/25-51021-2026-03-19.html>
- ⁷ <https://www.justice.gov/usao-edva/pr/former-fbi-contractor-uses-popular-video-game-platform-solicit-preteens-child-sexual>

Електронски часопис **ПОСЛОВНИ САВЕТНИК**

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издвајамо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи. нет, а повезани су са релевантним прописима.

За њејилају и грује информације иишиће нам на: office@ingpro.rs или нас изовиће на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Прејлед њројиса...

ИЗДАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

ПРАВОСУЂЕ

- Закон о измени и допуни Закона о јавном бележничству („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Закон о измени Закона о судијама („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Закон о Правосудној академији („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Закон о изменама и допуни Закона о јавном тужилаштву („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Правилник о изменама и допунама Правилника о попуњавању извршилачких радних места и положаја у Административној канцеларији Високог савета судства („Сл. гласник РС” бр. 90/2026 од 18. 9. 2026)

БУЏЕТСКИ СИСТЕМ, ЈАВНИ ДУГ

- Уредба о капиталним пројектима („Сл. гласник РС” бр. 79/2026 од 28. 8. 2026)
- Одлука о клирингу и салдирању дугорочних државних хартија од вредности преко страног правног лица („Сл. гласник РС” бр. 79/2026 од 28. 8. 2026)
- Закон о изменама и допуни Закона о буџету Републике Србије за 2026. годину („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Закон о ублажавању последица енергетске кризе и раста трошкова живота појединим категоријама становништва кроз једнократну финансијску подршку и једнократну новчану накнаду („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Закон о измени и допуни Закона о јавном дугу („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Уредба о изменама Уредбе о поступку и начину на који законити ималац акција Акционарског фонда даје налог брокеру за прву продају акција („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)
- Одлука о преносу новчане накнаде грађанима који су стекли статус носиоца права на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације из средстава Акционарског фонда („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)
- Правилник о начину пријаве за добијање једнократне новчане накнаде, начину исплате средстава и подношења рекламација („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)
- Правилник о измени и допунама Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС” бр. 89/2026 од 16. 9. 2026)

ОБРАЗОВАЊЕ

- Уредба о ближим условима за стицање статуса и начину рада тренинг центара („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)
- Правилник о измени Правилника о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања и васпитања („Сл. гласник РС” бр. 86/2026 од 9. 9. 2026)

ЗДРАВСТВО

- Закон о изменама и допунама Закона о заштити лица са менталним сметњама („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Правилник о допунама Правилника о највишем износу накнада трошкова за медицинско-техничка помагала која се издају на терет средства обавезног здравственог осигурања („Сл. гласник РС” бр. 90/2026 од 18. 9. 2026)

ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА

- Правилник о регистру потрошача који не желе примати позиве и/или поруке у оквиру промоције и/или продаје телефоном („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)
- Правилник о облику и садржини обрасца за одустанак од уговора на даљину или уговора који се закључује изван пословних просторија („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)
- Правилник о садржини пријаве, начину вођења евиденције удружења и савеза удружења за заштиту потрошача и условима за упис („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)

ДРЖАВНА УПРАВА

- Закон о допунама Закона о лобирању („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Закон о изменама и допунама Закона о електронској управи („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Закон о изменама и допунама Закона о спречавању корупције („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Закон о измени Закона о државним службеницима („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)
- Уредба о измени Уредбе о врстама услуга које пружа Министарство унутрашњих послова и вивсини такси за пружене услуге („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)

Прејлед пројиса...

■ Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Правилник о допуни Правилника о висини прихода помораца („Сл. гласник РС” бр. 81/2026 од 1. 9. 2026)

АКЦИЗЕ

■ Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. т. 1), 2) и 3) Закона о акцизама („Сл. гласник РС” бр. 79/2026 од 28. 8. 2026)

■ Закон о изменама Закона о акцизама („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. т. 1), 2) и 3) Закона о акцизама („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)

■ Одлука о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. т. 1), 2) и 3) Закона о акцизама („Сл. гласник РС” бр. 87/2026 од 11. 9. 2026)

■ Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. т. 1), 2) и 3) Закона о акцизама („Сл. гласник РС” бр. 90/2026 од 18. 9. 2026)

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

■ Одлука о утврђивању стопе редовне тромесечне премије осигурања депозита физичких лица, предузетника, микро, малих и средњих правних лица за 2027. годину („Сл. гласник РС” бр. 87/2026 од 11. 9. 2026)

■ Одлука о садржини, роковима и начину достављања података које пружаоци платних услуга достављају Народној банци Србије („Сл. гласник РС” бр. 90/2026 од 18. 9. 2026)

ДРУГЕ ОБЛАСТИ

■ Одлука о изменама и допуни Одлуке о листи пољопривредних и прехранбених производа и производима од нарочитог значаја за снабдевање тржишта („Сл. гласник РС” бр. 79/2026 од 28. 8. 2026)

■ Правилник о изменама и допунама Правилника о форми и начину објављивања Јавне листе квалификованих услуга од поверења („Сл. гласник РС” бр. 79/2026 од 28. 8. 2026)

■ Закон о изменама Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и издавања грађевинске дозволе ради реализације пројекта „Београд на води” („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Закон о изменама и допунама Закона о дувану („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Закон о изменама и допуни Закона о слободним зонама („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Закон о мерама за смањење трошкова постављања електронских комуникационих мрежа врло високог капацитета („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Закон о допуни Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Закон о измени и допуни Закона о јавним медијским сервисима („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Закон о измени и допунама Закона о црквама и верским заједницама („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Закон о изменама и допунама Закона о националном ДНК регистру („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Закон о изменама и допунама Закона о посебним условима за евидентирање и упис права на непокретностима („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС” бр. 80/2026 од 31. 8. 2026)

■ Посебан колективни уговор за грађевинарство и индустрију грађевинског материјала Србије („Сл. гласник РС” бр. 81/2026 од 1. 9. 2026)

■ Уредба о измени Уредбе о ближим условима и начину доделе признања за врхунски допринос националној култури, односно култури националних мањина („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)

■ Правилник о вредности дневне, вишедневне и годишње дозволе за рекреативни риболов за 2027. годину („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)

■ Правилник о изменама и допунама Правилника о ограничењима и забранама производње, стављања у промет и коришћења хемикалија („Сл. гласник РС” бр. 82/2026 од 4. 9. 2026)

■ Правилник о усклађивању висине такси за пружање услуга из надлежности Регулаторног тела за електронске комуникације и поштанске услуге („Сл. гласник РС” бр. 87/2026 од 11. 9. 2026)

■ Уредба о највишем и најнижем износу боравишне таксе („Сл. гласник РС” бр. 90/2026 од 18. 9. 2026)

■ Коефицијент за израчунавање висине месечне закупине за коришћење станова („Сл. гласник РС” бр. 90/2026 од 18. 9. 2026)

■ Уредба о Класификацији делатности („Сл. гласник РС” бр. 91/2026 од 23. 9. 2026)

... донећих између два броја

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Пословни саветник – штампани часопис: САВЕТОДАВНИ ЧАСОПИС ИЗ ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈА

Јавне набавке и буџети

Грађанско право

Кривично право

Управно право

Привредно право

Радно право

Унакрсни поглед